

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

студентка Нечай А.С.

(наук. керівник доц. Олійник В.М.)

Динамічний розвиток акціонерних товариств в Україні супроводжується значними економічними суперечностями, зумовленими особливістю ринкової трансформації в умовах глобалізаційних процесів. Однією з найважливіших проблем, з якою стикаються корпоративні об'єднання, є недостатня ефективність організації управління їхніми фінансовими ресурсами в умовах переходу до ринку, що пов'язано з низьким ступенем розвитку фінансового планування.

Аналізуючи процес стратегічного, тактичного та оперативного планування, слід зазначити, що більшість українських акціонерних товариств використовують тактичний рівень планування і в розрізі тактичних планів розробляють оперативні завдання. Але все ж таки необхідно деталізувати рівень застосування фінансового планування в окремих групах, на рівнях використання фінансових планів, їхні взаємозв'язки та результати фінансово-господарської діяльності акціонерних товариств.

Лише незначна кількість акціонерних товариств використовують у своїй діяльності оперативне, тактичне і стратегічне фінансове планування з періодом планування, як правило, до 5 років. Використання стратегічного механізму дозволяє більш якісно вирішувати задачі менеджменту - досягати нормального рівня платоспроможності і фінансової стійкості, встановленого рівня рентабельності і оптимального руху грошових коштів.

Аналізуючи розміри досліджених акціонерних товариств, слід зазначити, що простежується така загальна тенденція: чим більші розміри активів акціонерного товариства, тим більше уваги приділяється фінансовому плануванню, і тим більша кількість фінансових документів використовується в роботі підприємства. При цьому не слід недооцінювати роль фінансового планування на підприємствах малих розмірів. Даний факт свідчить про те, що підприємства, які нарощують обсяги виробництва, гостріше відчують потребу в фінансовому плануванні і намагаються використати всі його переваги в поточній діяльності. При цьому знову ж таки часто ігноруються стратегічні аспекти.

Обстежені акціонерні товариства використовують балансовий метод фінансового планування, що пов'язано, насамперед, зі складанням фінансової звітності. Іншим поширеним методом фінансового планування є метод оптимізації, який використовується лише для обґрунтування декількох варіантів одного фінансового рішення, тобто різних сценаріїв, а не обґрунтування альтернативних варіантів здійснення господарської діяльності. Це, у свою чергу, обмежує застосування даного методу і зменшує диверсифікованість фінансового планування в розрізі складання і виконання фінансових планів.

За даними досліджень більшість управляючих акціонерних товариств користується методом прогнозування. Прогнозування фінансових потреб і доходів відбувається експертним шляхом, без використання моделей і методів прогнозування, що обмежує ефективність використання прогнозів для розробки та реалізації фінансових планів.

Значним недоліком фінансового управління в акціонерних товариствах слід вважати відсутність практики використання таких методів фінансового планування, як пофакторний і системний. Відсутність цих двох методів фінансового планування створює значні обмеження в досягненні задач менеджменту, оскільки відсутність системного підходу до вирішення фінансових проблем не сприяє підвищенню конкурентоспроможності акціонерного товариства.

Застосування економіко-математичного моделювання, нормативного та розрахунково-аналітичного методів як методів фінансового планування також обмежене. Це пов'язано зі значними проблемами у фінансовому управлінні, адже більшість цих методів повинна ґрунтуватися на достовірній інформації, яку містить система забезпечення фінансового планування в системі менеджменту.

Аналіз діяльності акціонерних товариств засвідчив і низький рівень фінансового управління. Вирішення проблем повинно відбуватися на основі використання системного та ситуаційного підходу, що дозволить виявити основні функціональні зв'язки систем і підсистем менеджменту, і за допомогою методів фінансового планування забезпечити їх ефективну взаємодію для вирішення задач фінансування акціонерних товариств України.